

HAJDUFÖLD

Előfizetési ár helyben és vidéken 1 hóra 50 K.
(Egy hónapnál hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el)
Egyes példány hétköznap 6 K, vasárnap 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

A feledés fátyolát

kívánják borítani a piszkos közel-múlt eseményeire és a forradalmakban nagyhangú viselkedést tanúsított pacifisták, radikálok nemzetrontó bűneire azok, akik érzelmileg közel állanak hozzájuk s talán szívük belsőjében vissza is sóvárogják a szép napokat, amikor üldözött vad volt mindenki, aki a hazát nem kicsinylő, gunyos röhej kíséretében emlegette.

Mikor a kommun aljas korszaka és az oláh megszállás megszünte után sorra került, hogy a sír szélére juttatott nemzet számon kérje az ellene elkövetett bűnöket, egyszerűen mindenki sietett zsebre dugni a vörös kokárdát, amivel addig tűntetett. Megindult az igazoltatási eljárás, melynek lefolytatása után még ma is sokan ülnek régi pozícióikban olyanok, kik a kritikus időben nem állottak ki azt a próbát, amit a hazához való hűség megkíván.

De még az ilyen tulenyhe, mondhatni bünyösen elnéző eljárás ellen is a leghevesebb tiltakozással élnek, akik az elítéltekkel gondolkozásban egyeznek. Erre lelegevenebb példa az az olthatatlan sóvárgás, amelylyel a csonkaország határain kívülre „emigrált”-ak hazajövetelét sürgetik...

Erdemes elolvasni azokat a tudósításokat, amelyeket két helybeli lapíróink közül Csurka István állásától való elmozdításáról. Csurka egyszerű, szürke, igénytelen kis tanítócska volt, amikor táborába szegődött egy nagy ambícióval és agilitással, tulfutott becsúgygyal idegenből ide beköltözött fiskálisnak, aki itt azóta, igen gyenge közepes tehetségével, „közéleti nagyság”-gá nőtte ki magát, idegen létére társadalmi egyesületek élére került, sőt a város legmagasabb tisztviselői székébe is jutott. Hűségese dárda lett Csurka István Márk Endrének is így és páholybeli szabadkőműves testvérei segítségével az egykor szerény kis tanítócska maga is „közéleti nagyság” lett és az iparostanonciskola igazgatója.

Bevalljuk, nem ismerjük Csurkának a kommunizmus alatt tanúsított viselkedését; nem tudjuk, most milyen vádak és bizonyítékok alapján mozdítottatott el állásából. De ismerjük azt a tulságosan liberális eljárást, ami ez ügyekben általános, már csak erre való tekintettel is fel kell teteleznünk, hogy Debrecen város közigazgatási bizottságának fegyelmi választmányát nem vezették (az Est-ék szavával élve) divatos jelszavak, hanem bizonyára lelkiismeretesen mérlegre tették az adatokat, mielőtt ítéletüket megalkották és a súlyos büntetést kiszabták.

És éppen azok a lapok, amelyek örökös nagy szemforgatással sürgetik a jogrendet és konszolidációt, most leplezetlenül szembehelyezkednek a törvényes renddel és helytelenítik általában a multak bolyga-

tását és jelen esetben az eljáró hatóság ítéletét. Az egyik lap: a szabadkőműves kincstárnok irányítása alatt álló, városi félhivatalos az egész igazoltatási eljárást egyszerűen „igazoltató inkvizíció”-nak nevezi. Mind a két szabadkőműves zsidó szellemű lap lelkesedve dicsőíti a „legkiválóbb, országos nevű pedagógust és hervadhatatlan érdemeket szerzett tanügyi szakembert”.

Tehát: „nem tartják időszerűnek és helyesnek, hogy még mindig ilyen kommunista-vadakon rágódjanak az emberek”. Tehát: „a józan közvélemény már elmultnak tekinti azt az időt, amikor a mások kommunistaságának firtatása politikai és társadalmi egzisztenciák alapja volt”.

Tehát: borítsuk a multakra a feledés jótékony fátyolát és éljünk abban a boldogító reményben, hogy „Csurka fellebbezését a miniszter kedvezően fogja elintézni és így továbbra is biztosítja a magyar oktatásügynek, a tanoncoktatásnak és Debrecen városának Csurka István eléggé nem értékelhető munkásságát...”

Most pedig további fejtegetéseinkből kapcsoljuk ki végleg a Csurka személyét (kinek kommun alatti viselkedését, ismételjük, épügy nem ismerjük, mint az ellene emelt vádak és bizonyítékokat, melyekre a fegyelmi hatóság a marasztaló ítéletét alapította.) Esetét csak arra használjuk fel, hogy szükséges megjegyzéseinket hozzáfűzzük...

A magyarnak ősi hibája, hogy könnyen és hamar felejt és nagyon sokszor a maga világos kárára is tulságos nagylelkűséggel megbocsát. Ez az ősi magyar természet nyilvánult meg például a baretereken is, mikor a kegyetlen véres ütközetben elfogott és így már ártalmatlanná lett ellenséges katonát a magyar kenyérrrel és pipával kínálta meg.

Az ésszerűség azonban azt diktálja, hogy a multakból vonjuk le a tanulságokat és azokat használjuk fel arra, hogy jövődöbeli magatartásunkat a anulságokhoz szabjuk. Bennünket a bosszu érzete sohasem vezet, de azt következetesen hangoztatjuk, hogy vezető állásban csak olyan embereket látunk megnyugvással, akik a hazához állandóan és megingás nélkül hűvek maradtak. Ezen állások közül is különös nagy fontosságot tulajdonítunk azoknak a helyeknek, ahonnan az ifjuság nevelését végzik és irányítják. Az ifjuság körében is éppen a tanonciskola növendékei azok, akiknek hazafias szellemben való nevelésére különös gondot kell fordítani. Az ifju lélek hajlékony és könnyen simuló, a befolyásoknak ellenállás nélkül engedő. Olyan, mint a szűz talaj. Nemes kalászt, izes gyümölcsöt termelhetek belőle, — de megtermi a mérges beléndeket és farkastejet is, aszerint, hogy miként művelem meg.

Megbocsáthatatlan könnyelműség és bűnös mulasztás lenne tehát, ha

nem „ragódnánk” ezeken a kommunista vadakon és elnéznők, hogy azoknak, akik annak idején bűnök, tekek a magyar haza és nemzet ellen, továbbra is módjuk legyen arra, hogy alkalomadtán ismét folytathassák nemzetrontó munkájukat. Mi

magunk vétkeznénk, mi magunk vennénk magunkra olyan bünt, melyre nincs bocsánat, ha az elnézés következtében hazánkat ismét a romlásba döntenék.

Nem, ne borítsunk fátyolt a multra, hanem okljunk belőle.

Tömeges kilépés veszélye fenyegeti a nagylétei ref. egyházat Harc a lelkész és a hívek között - Milliós javadalmazást kevesel a pap - Ahol zsidó a ref. egyház jegyzője

Több mint egy évvel ezelőtt foglalkoztunk azzal a nagymérvű adó-eltilkolással, melyre a nagylétei szeszfőző-szövetkezetben rájöttek. A szövetkezetre, melynek vezetője Radó József ref. lelkész volt, az elvonni szándékolt adó 3 szorosát rótták a ki a pénzügyigazgatóság bíróság gyanánt. Az ügy kipattanása nagy visszatetszést keltett Nagylétei közönségében. Azóta a lelkész és a református egyház hívei között állandóan feszült a viszony és napról-napra mérgesedik a helyzet. Ma már elemi erővel dul a pap és a hívek közt az elkeseredett harc és annyira kiélesedett az ellentét, hogy kiegyenlíthetetlennek látszik.

Ennek újabb tápot adott az a differencia, ami a pap javadalmazása kérdésében merült fel. Ez ügyben a delegált alsószabolcsi és hajdúvidéki egyházmegyei bíróság a lelkész javára döntött. Ez ellen most a hívek felebbezéssel éltek, mely 169 aláírással ellátva, szeptember 29-én adatott be az egyházkerületi bírósághoz.

A felebbezésben részleteken kifejti, hogy az az évi javadalmazás, amit a pap élvez, az egyházi fizetésen, stólán, lakáson kívül mintegy egymillió korona értéket képvisel és így nem helytálló a delegált bíróság azon megállapítása, hogy a lelkésznek állásához illő tisztesseges megélhetése a mostani javadalmazással nincsen biztosítva. A delegált bíróság az ítéletét az 1883. évi díjlevélre alapította, melynek értelmében a pap a fentiekben kívül még 80 mársza tennény igényel, azon az alapon, hogy az járt az elődjének is.

A felebbezők azt adják elő, hogy a papnak ez az illetménye már régen megszűnt, illetőleg pénzzel váltott meg már 1907-ben s ez a megváltási összeg ma is jár a papnak. Előadják, hogy a mostani lelkész már az ilyen értelemben megváltott díjlevél alapján pályázott és választott meg, nincs joga tehát most újabb változtatást illetőleg a régi alapra való visszatérést követelni, hiszen ő már ezen alapon sohasem kapott javadalmazást.

Legsúlyosabb és bennünket, mint a nyilvánosság organumát leginkább érdeklő a felebbezésnek az a paszszusa, melyben a 169 aláíró bejelenti, hogy kénytelen lenne ősi hitét elhagyni, a református egyházból ki-

lépni, ha súlyos sérelmei orvoslást nem nyernek.

Kijelentik, hogy tovább nem tűrhetik a pap „összeférhetetlenségeit”, melyek miatt a presbiterium tagjai, az egyház gondnokai és jegyzője egymás után mondanak le. „Fájó szívvel látjuk, — folytatja a felebbezés — hogy egyházi jegyzőségünk ismét a zsidó hitközség tanítójára jut, ki már ezen tisztséget jelenlegi lelkészünk szolgálati ideje alatt két évig töltötte be.

Ennyit a felebbezés tartalmáról. Beavatott informátorunk, ki maga is a felebbezők között van, arról értesít bennünket, hogy az összeférhetetlen természetű pap hadilábon áll híveinek jelentékeny részével, akik a kívánatos nyugalom helyreállása érdekében a pap sürgős eltávolítását követelik.

Ugy értesülünk, hogy idáig éppen a legtekintélyesebbek közül 30 családnál már be is jelentette a ref. egyházból való kilépését.

Szomorú, hogy egy hitközség békéje ilyen súlyosan megzavartatott. Az illetékes egyházi hatóságoknak elmulasztatlan kötelességük, hogy mindent elkövessenek a lelkek megnyugtására és a pasztorától elfordult nyáj szerteüzülésének megelőzésére.

Ha a vitázó felek egyikének rövidségeit kell szenvednie, legyen az inkább egy ember, mint több száz, de semmiesetre se legyen a vesztés maga az egyház s azok a felbecsülhetetlen szellemi és erkölcsi javak, melyek az egyházban jutnak külső kifejezésre.

A nagyjelentőségű ügy további fejleményeit figyelemmel kísérjük.

Györgye apanázsa

Belgrád, okt. 7. (Cseh Sajtóiroda.) György herceg levelet intézett a kormányhoz, amelyben megállapítja, hogy civilistája felemelését kérte, hogy ugyanolyan életmódot folytathasson, amilyen őt, mint az uralkodónaz tagját megilleti. Ezért ő abban, hogy elismeri apanázsanak 600 ezer dinárra való felemelését, még nem látja követelését kielégítve. Egyébként különös sullyal kérte, hogy állásának megfelelő lakást és fogatot adjanak neki. Feltételezve, hogy ezeket a kívánságokat is teljesítik, elfogadja a kormány javaslatát. A kormány holnap dönt ebben a kérdésben.

A földreform

Budapest, okt. 7. A kormány erőteljesen hozzátartott ahhoz, hogy a földbirtokreformot a lehető leggyorsabban és legsimábban végrehajtsák. A gazdasági felügyelők előadásából kiderült, hogy az előkészítő munkálatok már mindenütt befejezést nyertek. A föld mégis azért nem körülhatárolt az igénylőkhez, mert a földbirtokrendező bíróság kevés tagból áll s nem győzi elvégezni azt a sok munkát, amely a bíróságnál összehozandó.

Nagyatádi Szabó István és Daruváry miniszterek tárgyalásokat folytattak Bőrcsök Andorral, a földbirtokrendező bíróság elnökével és a budapesti kir. tábla elnökével, miszerint megállapítsák azt, hogy a budapesti tábla területén működő bírák közül kiket nevezzenek ki a földbirtokrendező bíróság tagjaival.

Kedden már minden valószínűség szerint összeállítják ezeknek a jegyzékét s a legsürgősebben ki is nevezik őket és így a földbirtokrendező bíróság, amelynek tanácsosai megszorodnak s amely így több bíróval fog dolgozni, a lehető leggyorsabban is elintézi azokat az ügyeket, amelyek felhalmozódtak a bíróság előtt.

A tisztviselők kivánságai

Budapest, okt. 7. A Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége Keleti Dénes elnök vezetésével megjelent Bethlen István gróf miniszterelnök előtt. A miniszterelnök Kállay Tibor pénzügyminiszterrel együtt hallgatta meg a KANSz előterjesztését. Keleti elnök vázolta a tartalmatlan helyzetet, melyben a magyar tisztviselői kar van.

A miniszterelnök és a pénzügyminiszter a legteljesebb figyelemmel hallgatták végig az elnök által mondottakat és részletesen megvitatták a memorandum egyes pontjait.

Bethlen István gróf miniszterelnök kimerítően válaszolt az előterjesztésekre. Kijelentette, hogy a kormány a legnagyobb jóindulattal kezeli a közalkalmazottak ügyét, amennyiben a pénzügyi helyzet megengedi, minden kívánságot honorál és a méltánylandó szempontok figyelembevételével teljesítik azt, amire az államháztartás keretei módot nyújtanak. A kormány a leghatározottabban vállalja a memorandumban foglalt óhajok jelentékeny részének teljesítését.

A küldöttség nevében Keleti Dénes köszönte meg a miniszterelnök és a pénzügyminiszter jóindulatu felvilágosításait és a küldöttség tagjai lelkes éljenzésben mondták köszönetet a kormány tagjainak.

Bethlen István gróf miniszterelnök a KANSz küldöttségének távozása után Bethliska Sándor honvédelmi miniszterrel folytatott megbeszélést.

Borsajtók, szőlőzuzzók, vetőgépek,

és mindennemű gazdasági eszközök legolcsóbban beszerezhetők a **DEBRECENI GÉPGYÁR VÁROSI RAKTÁRÁBAN.** Ispotyai-utca 1. szám alatt. Schember mérlegek képviselője.

A sajtóizgatás megakadályozása

Budapest, okt. 7. A tegnap délután kezdődött minisztertanács, amely a kora hajnali órákig tartott, foglalkozott többek között a sajtóban felmerült jelenségekkel is és megállapította, hogy a különböző pártállású lapokban, ideértve egyáltalán, mint a jobboldali sajtót, napról napra olyan cikkek látnak napvilágot, amelyek a napirenden levő gazdasági és egyéb kérdéseket olyan izgató modorban tárgyalják, ami az olvasóközönséget ideges nyugtalanságban tartja és a békés fejlődés lehetőségeit és a konszolidációk megalapozására irányuló törekvéseket az államélet egész területén állandóan veszélyezteti.

A minisztertanács felhatalmazta a belügyi és az igazságügyi minisztert, hogy a jövőben az ilyen nyugtalanító és alaptalan hírokat ter-

jesztő sajtóorganumokkal és bármilyen izgatással szemben és az állam benső rendjének, társadalmi és felekezeti békéjének megóvása érdekében a legszigorubb eljárást tegye folyamatba.

Rendkívül fontos tárgya volt a minisztertanácsnak a drágaság kérdése. A kormány felfogása az, hogy a legsürgősebben bele kell avatkozni a már-már elviselhetetlenné váló drágulási folyamatba s erre vonatkozólag Kállay pénzügyminiszter konkrét javaslatokat is terjesztett elő.

Másik fontos tárgya volt a minisztertanácsnak — amelyen különben egyes lapok hirdásával ellentétben a keresztyén koncentráció kérdése nem került szóba —, Valkó Lajos kereskedelmi miniszter beszámolója párisi utjáról. A miniszter referációját a mai napon visszatért Párisba,

Trácia kiürítését elhatározták

Páris, október 7. A törökök a Szmírnában tett ígérethez képest azt kívánják, hogy Tráciát haladéktalanul adják át nekik. Az angolok az egész kérdést politikai természetűnek tekintik és arra az álláspontra helyezkednek, hogy ennek megoldása nem a katonai tárgyalásra, hanem a békeértekezletre tartozik.

Imed pasa a tárgyalások során igen merev magatartást tanúsított, ultimátummal volt egyértelmű az a kívánsága, hogy 24 órán belül választ vár.

A francia tábornok Franciaország nevében azt a kikötést tette, hogy Tráciát egy hónap múltán adják át a törököknek. Az olasz kiküldött Olaszország nevében hasonló álláspontra helyezkedett.

Szófia, okt. 7. Daskalov belügyminiszter a tráciai kérdésről és Bulgária álláspontjáról a következő nyilatkozatot tette:

A bolgár kormány autonómiát kíván Trácia számára. Ugy vélekedik, hogy ez a megoldás szolgálja legjobban a béke ügyét. A keleti értekezlet tekintetében kötelességének véli, hogy bebocsátást kérje az értekezletre. Ez a kívánság magától értetődik, mert Bulgária közvetlen szomszédja Tráciának, amellyel joga van az Egei tengeren nyílt kijáráshoz. Egyébként is az általános béke ér-

dekében áll, hogy Bulgáriát meghallgassák és kívánságait tekintetbe vegyék.

London, okt. 7. Az „Exchange“ konstantinápolyi tudósítása szerint a mudániai értekezletet újból megnyitották. A szövetségesek elutasították azt, hogy a török haderőknek megengedjék a bevonulást Tráciába a békeszerződés megkötése előtt. A helyzet továbbra is feszült.

Páris, okt. 7. (Havas) A szövetségesek ma délelőtti konferenciájukon elvben megállapodtak Trácia kiürítésében. A kiürítés három részletben történik.

1. A görög lakosság és a görög hadsereg haladéktalanul kiüríti Tráciát.

2. Egy hónappal a kiürítés megtörténte után a török csendőrség és a török közigazgatás birtokába veszi a területet.

3. A béke megkötése után az otomán hadseregnek joga van a tengerszorosokon átkelni és bevonulni Tráciába, amely abban a pillanatban visszakerül a török fennhatóság alá.

Poincaré ma terjesztette az egyezményt a minisztertanács elé és lord Curson is kérte a londoni kormány hozzájárulását. Azt hiszik, hogy Londonban nem fognak kifogásokat támasztani.

A város fűti és világítja a színházat

Egyezkedő tárgyalások a felemelt földadóról

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután dr. Vargha Elemér főjegyző elnöke alatt ülést tartott, amelyen a Csokonai-színház válságos helyzetén való segítés módjait tárgyalták le.

Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsnok előterjesztette a tanács és a színházi bizottság azon javaslatát, hogy a város vállalja magára a Csokonai-színház fűtését és a világítását.

200 öl tuskó

A módzatokra nézve Csűrös tanácsnok előadta, hogy a számítások szerint a Csokonai-színház fűtésére 125 öl hasáb, vagy pedig 200 öl tuskófa szükséges. A tuskófa árát 4200 koronás alapon véve, a 200 öl 840 ezer koronába kerülne a városnak.

15 ezer kilowatt

A színház világítására körülbelül

15 ezer kilowatt villamos áram szükséges. A villamos áram jelenlegi ára még 45 korona, de visszamenőleg október elsejétől már 68 korona lesz.

A világítási vállalat igazgatója szerint a villamos áram árát december felé újra emelni kell, így a villamosáram kilowattját 80 koronába számítva, a színház világítása 1 millió 200 ezer koronájába kerülne a városnak, vagyis a fűtés és világítás összesen két millió korona megterhelést jelent.

Csak pénzzel

Markovics Elemér dr. ellenzi a világítás és fűtési kedvezmény megadását. Ha már segíteni kell a színháznak, inkább pénzügyi segítséget nyújtsanak. Márk Endre a fűtési és világítási kedvezmény megadása mellett van.

Kondor Kálmán főszámvevő kéri pontosan megállapítani, hogy a város a 200 öl tuskófanál és a 15 ezer kilowatt villamosáramnál többet nem ad s erre legfeljebb két millió koronát fordít.

A fuvart már nem

A bizottság végül úgy döntött, hogy javasolja a közgyűlésnek, miszerint a Csokonai-színház fűtését és világítását vállalja magára, illetőleg a fűtésre 200 öl tuskófa ad az epreskerti faraktárból, de a szállítás már a színházhoz kerül, a világításra pedig 15 ezer kilowatt villamosáram árát fizeti, összesen két millió korona értékben s ezt az összeget az 1923 évi költségvetés rendkívüli kiadásai között iktatják be és ennek terhére előlegezik. A Csokonai-színház segítése 13% közszéki adót jelent Debrecen polgárságára.

A felemelt földadó

Zöld József tanácsnok ismertette ezután a felemelt földadó következtében a városra hármló új terhet. Az eddigi egy millió korona földadó helyett 42 milliót kell a városnak fizetni. A városnak joga van ezt az újabb terhet a haszonbérlethez áthárítani.

A bizottság úgy határozott, hogy mivel a haszonbérlethez való tárgyalást október 26-ig be kell fejezni, a tanács a saját hatáskörében fellegbbszárítással tárgyalni a haszonbérlethez a már előbb kiküldött szakkbizottság bevonásával.

A szakkbizottság tagjai Ekv József, Polgáry József, Jóna János, Pótoszlav László, Sargóh Jenő gazdasági főfelügyelő.

A muzeumnőr ruhája

Javasolja a bizottság, hogy Zoltai Lajos fő muzeumi igazgatónak, aki a város egyik legszorgalmasabb és legtehetségesebb tisztviselője, ruhabetérítésre ez évre 35 ezer, 1923-ra 65 ezer koronát szavazzon meg a közgyűlés.

A postatisztviselők háztelkei

A postatisztviselők lakására, mint ismeretes, két feltétel mellett volt hajlandó 400 négyszögöl telket adni a város a Szoboszlai-ut és Saléom-utca sarkán levő üres telkeiből. Az egyik feltétel szerint a postatisztviselők részére épített lakás 50 év múlva a város tulajdonába megy át, vagy pedig a tisztviselők megveszik a telket örökön négyszögölnként 100 koronájával. A kereskedelmi miniszter a megvételt választotta.

A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy járuljon hozzá az eladáshoz azzal a kikötéssel, hogy az építéshez egy éven belül hozza kell kezdeni.

Ezzel a gyűlés kevéssé 5 óra előtt véget ért.

— A bécsi postán megdezmáltak a levél- és csomagküldeményeket. Bécsből jelentik: A „Wiener Allgemeine Zeitung“ nagy cikkben feltűnő leleplezést közöl a bécsi postán uralkodó állapotokról. Egész sereg konkrét esetet sorol fel, hogy a külföldről érkező leveleket és csomagzállítmányokat megdezmálják. Az osztrák postaigazgatóság a vádak alapján megindította a vizsgálatot, amit az érdekelt államok diplomáciai megbízottai erélyesen követelnek is.

Férfi öltönyök 4400 kor.-ért gummikabátok, raglanok, bőrkabátok óriási választékban kaphatók „HAJDUSÁGI“ ruháüzletben Piac-utca 67. Frohner szálló épület.

Jogásznök választás

A Debreceni Egyetemi Kör Jogász Osztálya tegnap délután 6 órakor tartotta meg az Egyetemi Kör helyiségében ez évi alakuló gyűlését. A szűnidei fentartó bizottság jelentése után az Osztály megválasztotta új tisztikarát.

Az egyetemi polgárok legszebb tisztére, a híres jogásznöki állásra a nagy számban jelenvolt tagok egyhangúan Pongrácz Elemér IV. éves hallgatót választották meg s ezzel az Osztály vezetését s a jogászság képviselését arra bízták, ki e feladatnak meg is tud felelni. Pongrácznak eddig is vannak érdemei a jogászság összetartása terén. Legutóbb sikerült neki közös munkára hoznia össze a jogászságot több részre bontó különböző egyesületeket s ezzel elhárítani az utóból azt az akadályt, mely a tavalyi szép programmal indult vezetőség munkáját megakasztotta. Remélhető tehát, hogy a debreceni jogászok ismét visszafogják nyerni régi jelentőségüket Debrecen életében.

Az Osztály teljes tisztikara a következő: titkár ifj. Haendel Vilmos, főjegyző Bacsó Ferenc, aljegyző Szilágyi László, ellenőr Lénárt István, pénztáros Szekeres György, könyvtáros Madar János, a vigalmi bizottság elnöke Nagy Sándor, tagjai Mayer Tibor és Dobray Endre. Választottak még mind a négy évfolyamból hét hét választmányi tagot.

Az alakuló gyűlés sajnálattal vette tudomásul, hogy az Osztály régi könyvtárosa, Lénárt István, az állást továbbra nem vállalhatja s a könyvtár hét évi példás vezetéséért köszönetét fejezte ki neki.

Agyonverték a tolvajt

Véres esemény színhelye volt 1919 júniusában egyik éjszaka a Csónakázótó mellett fekvő Gazgyár-utca 8. számú ház.

Az ott lakó Szabó Márton arra lett figyelmes, hogy valaki lopja a kretrekből a tyúkokat. Azonnal kirohant, hogy megakadályozza a lopást és rákialtott a tolvajra, akiről utólag kiderült, hogy nem más mint szomszédja, B. Nagy István máv. munkás.

B. Nagy a lopás felfedezése után rátámadt a gazdára és Szabót kapával ütlegelni kezdte. Az utolsó pillanatban érkezett meg a Szabó másik szomszédja, Marsalkó Mihály, aki társa szorult helyzetét látva, a tolvajt egy darab fával úgy fejbeütötte, hogy az három nap múlva a kórházban belehalt sérülésébe.

Szabót és Marsalkót szándékos emberöléssel terheltten helyezte vád alá a vádtanács, de a tegnapi tárgyaláson a kir. ügyész bejelentette, hogy jogos önvédelemről van szó, így a vád képviselőt nem veszi át.

Erre a sértett hozzátartozói nevében dr. Szilágyi Dezső ügyvéd, mint pótmagánvádló tartotta fenn a vádat. A bíróság a kihallgatott tanúk vallomásából bebizonyítottan vette, hogy Marsalkó jogos önvédelemből ütötte agyon a rátámadó tyúktolvajt, míg Szabó csak szenvedő háse volt az egész esetnek s a tyúktolvaj útjében nem is vett részt. Ez okból mindkettőt felmentette a vád alól. A pótmagánvádló fellebbezett az ítélet ellen.

Az erdélyi vállalatok nacionalizálása

Budapest, 1922. okt. 7. Mrazek román kereskedelmi és ipari államtitkár a múlt hó közepén egy ujságit író előtt nyilatkozott a román nacionalizálási tervekről. Többek közt szó szerint ezeket mondta:

— A nacionalizálás előmunkálatai befejezés előtt állnak. Elrendeltük, hogy az Erdély és Bánát vállalataiban elhelyezett tőke majoritása román tulajdonába menjen át, mit záros határidőn belül különben kényszerlikvidáció terhe mellett minden vállalatnak igazolni kell. A vállalatok vezetését okvetlen romániai állampolgárok részére biztositjuk. Nem tűrhető, hogy az állami életre és nemzetgazdaságunk jövőjére fontos üzemek idegen állampolgárok kezében maradhassanak.

Ez a román államtitkári nyilatkozat kinoszfeltűnést keltett a magyarországi érdekeltek között, akiknek körében mozgalom indult arra, hogy amennyiben a nacionalizálás tényleg megkezdődne, megfelelő diplomáciai segítséggel ellensúlyoztassák a román kormány bérgéret akcióját. A trianoni békeszerződés, amely az utódállamokra épűgy kötelező, mint ránk, külön passzusban tárgyalja az elszakított vállalatok köz- és magánjogi viszonyát. Eszerint az új impé-

riumnak nem áll jogában a vállalatok magánéletébe befolyani feltéve, ha befolyást az egyes vállalatokkal kötött kölcsön megegyezés alapján biztosít magának.

Ebben a kérdésben a legilletékesebb helyről nyert információt a következőkben adjuk:

— Az elcsatolt területek új impériumának a trianoni szerződés szerint a reparációs bizottság útján csupán a közcélú intézmények nacionalizálása lehet kértük. Ez a szerződési rendelkezés elsősorban a volt magyar államvasutak vonalaira szól és ha a reparációs követelés ennek értékénél nagyobb, kerülhet másodszorban államotitásra közbejlokat szolgáló üzem (villamosvasutak, villamos világítási művek, gázgyarak stb.). A reparációs bizottság ilyen érdeku kérelméről a mai napig nincs tudomásunk.

— A nacionalizálást különben az államtitkár nyilatkozata szerinti formában — minthogy az a trianoni szerződéssel ellenkeznek — még nem hajtották végre és ezek a hírek valószínűleg csak azt célozzák, hogy a részvényeknek román részről való összevásárlása megkönnyítettessék. — Annyi mindenesetre tény hogy a vállalatok igazgatóságait impériumbeli állampolgárokkal egészítették ki.

A buzaár mérsékléséről

A kormány megakadályozza a rohamos áremelkedést

Budapest, 1922. okt. 7. A gabonaár szabályozásának kérdése áll a közgazdasági élet érdeklődésének központjában. Ez a cikk ugyanis az, melynek alakulásától függ a piac minden cikkének áremelkedése, vagy olesőbbodása. Sőt nemcsak a piaci cikkek ára igazodik ehhez, hanem egyúttal a munkabérek megállapításánál is ezt kell értékmérőnek tekintenünk. Ugy köz, mint nemzetgazdasági szempontból egyaránt fontos a gabona árának stabilizálása, nehogy az indokolatlan emelkedés súlyosabb természetű gazdasági katasztrófát idézzen elő.

A kormány is aggodó szemekkel figyelte az utóbbi napok alatt hatalmas arányokban felfelé szökkenő gabonaárakat, bizottságok alakítását vette tervbe, melyekben helyet foglalának úgy a fogyasztók, mint a termelők érdekképviselei, hogy ezek együttes véleményének alapján határozzon azokról a módokról, melyekből a gabona áremelkedése megállapítható.

Kérdést intéztünk ebben az ügyben Bolemann Ernő dr.-hoz, az Árvizsgáló Bizottság elnökéhez, aki a kormány akciójáról a következőket mondotta munkatársunknak:

— A gabona árának emelkedése természetes folyamat, így azt megakadályozni nem tudjuk, csak mérsékelhetjük, minthogy akciónk erre is szorítkozik. Buzáknak a világpáritáshoz való alkalmazkodása nemcsak természetes, de szükséges is, mert ez a nemzetközi gazdasági kapcsolat megteremtését jelenti rossz valutánk ellenére. Eddig a jóvalutájú külföld kiuzsorázásának voltunk áldozatai, amennyiben nagy exportunk ellenére a korona allando leromlását tapasztalhattuk.

— A buza mai ára eléte az amerikai paritást, de ez az eur. pai-

aritástól még messze van, így előreláthatóan emelkedni fog. Természetes, hogy ez a belsődon nagy gazdasági megrázkódtatást jelent, mert a buza áremelkedésével egyidejűleg nemcsak a többi cikkek, de a munkabérek is emelkedni fognak. Mig azonban az ipari szakmában a bérek lépést tartanak az emelkedéssel, az intellektuális tömegek jövedelmé nem emelkedik. Ez egyrészt az elhelyeződésük folytán lehetetlen, másrészt, ha ez megtörténne, gazdasági összeroppanást jelentene. Ez teszi szükségessé a gabona áremelkedésének mérséklését is.

Hétfőn, vagy kedden, 9, vagy 10-én a közlelmezési miniszter elnöklésével ülést tartunk, melyen a gazdasági érdekképviseleten kívül a politikai élet számos vezetője vesz részt. Az ülésen a gabona gyors áremelkedésének megakadályozása érdekében tett javaslatokat fogjuk tárgyalni. Megállapítjuk az árszabályozás módosztatát és azok végrehajtását egy, az Árvizsgáló bizottság keretein belül működő bizottságra bizzuk.

— Lelőttek egy csempészt a határon. Sopronból írják: Horvátjársó község határában a lajtakörtvélyesi városrész parancsnoka, Szakács János tiszthelyettes éjszaka ellenőrző körútját végezve, egy alakot vett észre, aki nagy tömött batyuval és hátizsákkal a nem messze lévő osztrák határ felé szökött. Amikor megállásra szólította fel, a csempész nem engedelmeskedett, hanem futni kezdett a határ felé. A tiszthelyettes rálőtt, golyója a menekülő hátába fuódott és megölte. A zsebében talált iratok szerint Steiner Jánosnak hívták és lajtakörtvélyesi lakos volt. A vizsgálatot megindították.

A kéményseprősztrájk

A szeptemberi városi kögyülés tudvalevőleg nem teljesítette teljes egészében a kéményseprőknek a seprési díjak felemelésére irányuló kérelmét s erre a debreceni kéményseprők sztrájkba léptek.

A sztrájk már tízedik napja tart s a fűtési szezon beállásával tűzrendészeti szempontból mindinkább veszedelmes: Debrecennek októbertől kezdve 24—26 kéményseprőre van szüksége s jelenleg csak a négy mester dolgozik. A mesterek pedig munkást nem kapnak, mert a jelenlegi díjazás mellett senki sem vállalkozik a nehéz munkára. A mesterek ezt tegnap be is jelentették az iparhatóságnak, elhárítva magukról minden felelősséget.

A mesterek és munkások különben egy közös memorandumot juttattak el Miskolczi Lajos főispánhoz is, melyben azt kérték, hasonoda, hogy ügyük újra a jog- és pénzügyi bizottság elé kerüljön s újabb, kedvezőbb javaslattal tegyék lehetővé a munka folytatását.

A munkások, akiknek nagyrésze alkalmi foglalkozást vállalt, elvannak határozva, hogy addig nem állnak munkába, mig megérke a nekik felteletet nem biztosítják. Kivánatos, hogy az illetékes tényezők vessék latba minden befolyásukat s kérdés mielőbbi és megnyugtató elintézésére, mert a jelenlegi helyzet a tűzbiztonság annyira elsőrendű kívánalmi miatt tarthatatlan.

— Miniszterjárás Erdélyben. Kolozsvárról jelentik: A napokban fontos tanácskozásra Kolozsvárra várják Bratianu miniszterelnököt, Marzesku, Vaitoianu, Banu és Constantinescu minisztereket. Ez lesz az első kolozsvári minisztertanács. A minisztertanácsra meghívták Zigre Miklós dr-t is, aki azonban a meghívást kereken visszautasította.

Belmisszió

Farkas Győző, a debreceni ág. ev. hitv. evangélikus egyház lelkipásztora a hívek lelkiéletének építése céljából hatalmas és gazdag munkaprogramot állított össze. Istentisztelet, vallásos előadások, egyháztörténeti részletek, estélyek azok, ahol e nemes munka folyik, a következő renddel:

Ok. 8-án ünnepi istentisztelet az aradi vértanúk emlékére. (Az egyházi beszéd kapcsán Madách tragédiájával.) Okt. 8-án délután 5 órakor a templomban: Luther élete. (I. rész. előadás.) Okt. 22-én délután 4 órakor a templomban: Luther élete. (II. rész.) Okt. 22-én d. u. 5 órakor a Kossuth-utcai templomban tartandó vallásos estélyen előadást tart a lelkes. Okt. 29-én reformációi istentisztelet. Urvacsoaraosztás. Délután 5 órakor ref. emléktűnépély, a Luther Szövetség megalakulása. Megnyitót mond Geduly Henrik püspök, ünnepi szónok dr. Scholtz Oszkár, az Orsz. Luther Szöv. igazgatója. Október 31-én d. e. ifjúsági istentisztelet, d. u. Luther élete vetített képekben. (Hely és idő a lapokban közölve les.) Nov. 26-án d. e. Hatottak vasárnapja. Az egyházi beszéd a halottak emlékének szól. Dec. 3-án Advent első vasárnapja. Beszéd és urvacsoarást Kapi Béla dunántúli ev. püspök. Dec. 3-án délután 5 órakor Vallásos estély. Beszédet tart Kapi Béla ev. püspök és báró Radvánszky Albert, a Luther Társaság elnöke. Dec. 17. Advent harmadik vasárnapja. Prédikál dr. Kovács Sándor budapesti ev. theol. tanár. Dec. 17. d. u. 5 órakor Vallásos estély. Előadja dr. Kovács Sándor ev. theol. tanár. Dec. 24-én délután 4 órakor Karácsony-ünnepély a templomban. Az adventi időszakban minden szerdán (dec. 6. 13., 20.) délután 5 órakor esti istentisztelet. A tanév alatt, a téli időszakot kivéve, minden csütörtök reggel 8 órakor gyermekistentisztelet.

Kulcsár Imre és Fia

Mindenféle katonai és egyenruházati EGYHÁZ-TÉR 4 SZ. Tud. egyetemi leány- és fiú deák sapkagyártás. Egyedüli szaküzlet. N. gyimpt. jobbra.

HIREK

1922 október 8. (Vasárnap)

Prot.: Eteleka. Kath. M. N. A.

A Meteorológiai Intézet időjárás-jelentése: Felhős idő várható még sok helyütt esővel, hűsüléssel.

Közművelődési Könyvtár nyitva d. e. 10-12-ig.

Városi Múzeum nyitva d. e. 8-12-ig d. u. 2-5-ig.

Városi Képtár nyitva d. e. 10-1-ig. Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Szerencsetánc”, délután 3 órakor „Hollandi menyecske”.

Térszene d. e. 12-1 óra között a Gambrius elött.

A KANSz államasvati helyi csoportjának ülése este 6 órakor az állomás III. osztályu várótermében.

Farkas Győző ev. lelkész előadása Luther életéről a Miklós-utcai ev. templomban d. u. 5 órakor.

A gör. kath. egyháztanács ülése délelőtt 11 órakor.

1922 október 9. (Hétfő)

Prot.: Dénes. Kath.: Dénes.

Közművelődési Könyvtár nyitva délelőtt 8 óráig este 8-ig.

Egyetemi Könyvtár nyitva d. e. 9-1-ig d. u. 2-6-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Szerencsetánc”. A) bér et.

A Ker. Nemzeti Liga választmányi ülése d. u. 6 órakor a városi háza kitanács-terében.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál: Molnár Ferenc lelkész, délután 5 órakor prédikál: Zámory Sándor s. lelkész. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál: Ury Ferenc s. lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál: Dr Révész Imre lelkész, délután 2 órakor prédikál: Gabor András s. lelkész. Kossuth utcai templomban délelőtt fél 9 órakor ifjúsági istentiszteleten prédikál: Uray Sándor lelkész, délelőtt 10 órakor prédikál: Baja Mihály lelkész, délután 5 órakor prédikál: Uray Sándor lelkész. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál: dr Bótykó Béla s. lelkész, délután 2 órakor prédikál: Ladányi Zsigmond segédlelkész. Ispolyi templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Papp Imre s. lelkész, délután 2 órakor Mezei Béla s. lelkész.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Nagy Lajos vallásügyi lelkész. A gyermekistentiszteletek ezután a szüreti szünet miatt elmaradnak.

Vasárnap délelőtt a Kossuth-utcai ref. templomban, közvetlenül a 10 óras istentisztelet befejezése után, az új énekeskönyvből énekgyakorló óra lesz, melyre a híveket szeretettel meghívjuk. — Kicsinyek és nagyok egyformán szívesen látatnak; fontos, hogy új énekeskönyvet hozzanak magukkal. Ezen énekgyakorló óráknak a következő vasárnapokon folytatása is lesz.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 5 órakor. Kollégium földszint 5. sz. ajtó.

Vasárnapi iskolák Kossuth-utca 75. sz. a. délelőtt 9 órakor, Dóczy-intézetben délelőtt 11 órakor, Lány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Csokonai-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Pacsirta utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Diakonissza-Olthonban délelőtt 9 órakor, Kollégium földszint I. sz. kapu 5. sz. ajtó délelőtt 11 órakor, Csap-utcai iskolában délelőtt 11 órakor, Homokkerti imaházban délelőtt 11 órakor.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület ma, október 8-án, délután 4 órakor tartja rendszeres heti összejövetelét a Diakonissza-Olthonban, Ispolyi-telep 11. sz. Tagfevétel ugyanakkor. Minden keresztény fiatal embert szeretettel hív a vezetőség.

A Templom Egyesület vegyes énekkara tanulasi órái, hetenként egyszer csütörtökön este ta-tja a Kollégium ének- és zenetermében. Este 6-7-ig a hölgyek és 7-8-ig a férfiak részére. — Új tagok felvétele ugyanott. Szabó Lajos ref. kántor karnagy.

A rom. kath. templomban ma, vasárnap 6, 7, 11 és fél 12 órakor csendes szent misek, fél 10 órakor nagy szent mise és szent beszéd. Délután fél 4 órakor sz. olvasó, 4 órakor litánia.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-utca 3. sz.) Az istentiszteletet október 8-án vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi. (Emlékezés október 6-ra, kapcsolatban Madács tragédiájával.) Délután 5 órakor Luther életének ismertetése.

Luther élete. A Miklós-utcai evangélikus templomban Farkas Győző lelkész f. hó

8-án, vasárnap délután 5 órakor és f. hó 22-én délután 4 órakor ismerteti a nagy reformátor Luther Márton életét. Ezen előadásokra az összes érdeklődőket meghívja a lelkész hivatál.

Hétfőn lesz a Déry-muzeum bizottsági ülése. A Déry-muzeumi bizottság ülése hétfőn lesz Budapest. Debreczenből Csűrös Ferenc kulturtanácsnok és Zoltai Lajos tb. muzeumigazgató utaznak fel.

Hármas honvédek bajtársi összejövetele. A messze földön méltán híres volt m. kir. debreceni 3. honvéd gyalogezred tisztjei a múlt héten tartották meg első összejövetelüket, amelyen elhatározták, hogy október 17-én este 9 órakor az Arany Bika kistermében ismét összegyűlenek. Az újabb értekezleten részletes megbeszélés tárgyát fogja képezni, hogy milyen keretek között tartásuk felett továbbra is azt a kitűnő honvéd szellemet, ami a hármaskor zászlóját annyi diadalra vitte s hogyan örökössé meg méltóképpen annak az ezrednyi hős hármaskor emléket, akik az orosz mocsaraktól le az olasz sziklákig idegen földben alusszák örök álmukat. Az előkészítő bizottság is az ezred elesett hőseinek emlékét megőrző emlékmű ügyét tüzte ki elsősorban az összejövetel programjára azonkívül emléknapp rendezésének, az ezrednap megállapításának és a bajtársi érzés ápolását célzó rendszeres összejövetelek tartásának megbeszélését. Az összejövetelekre az összes tényleges, tartalékos, népfelkelő és nyugdíjas bajtársak hivatalosak s az előkészítő bizottság kéri a vidéki bajtársakat, jövetelük esetén értesítsék Németh Tanielt (Kigyó-utca 21. sz.), hogy szállásról gondoskodhasson. Az összejövetel iránt az ezred volt tisztjei körében reaktivál nagy érdeklődés nyilvánul meg, úgy hogy azon minden valószínűség szerint teljes számban vesznek részt.

Jugoszláviában beszűntetik a zárdai iskolákat. Szabadkáról jelentik: A kormány értesítette az összes felekezeti iskolákat, hogy kötelesek a folyósított államségélyt felvenni. Minthogy a zombori zárdapácait az államségély elfogadása után kilakoltatták, a szabadkai zárdai igazgatója az állami tanterv és felügyelet elfogadása mellett a szubvenció elfogadását megtagadta, mint-hogy a zárdá 40 éve maga tartja fenn magát. A kormány erre elrendelte a zárdai iskolai bizonyítványainak érvénytelenítését.

A zene esztétika fő problémái. A zene esztétika fő problémáiról dr Tankó Béla egyetemi tanár 3 előadást szándékozik tartani, okt. 16, 18 és 20-án délután 5 órakor, ha elegendő érdeklődés mutatkozik. Az egész sorozatra szóló jegyek ára 150 K., paedagogusoknak és hivatalnokoknak 100 K., diákoknak 60 K. Jelentkezéseket f. hó 12-ig az Antalffy, Csáthy, Méliusz és Springer féle könyvkereskedések fogadnak el. Az előadások helye a kollégium, a terem később fog közölni. A kitűnő esztétikusnak mindig van érdekes mondani valója. Az intelligens közönség bizonyára igyekszik megszerezni azt a magas szellemi élvezetet, amit Tankó professzor alapos és mégis oly vonzó, lebilincselő előadása nyújt.

Modern cserepályák, tűzálló-téglák továbbá folytonökökhöz samottanyag Timár-u. 11.

Férliszabók! Nagy- és kismunkások finomabb kivitelű raktári és elsőrendű méretutáni ruhák elkészítésére állandó munkát kaphatnak. Aszódy Márton, férfiruha és uriszabóság üzletében, Piac-utca 1.

A Koncz-Kósa hangverseny a kiváló művész közbejött gyengélkedése miatt elhalasztott. A hangverseny megtartásának ideje a lapokban közölve lesz.

Négy évi feygház a kocsinak. A debreceni kir. törvényszék büntetőtanácsa Szabó Ferenc budapesti kocsist, aki már 9 ízben volt elítélve lopás, csavargás miatt s legutóbb Erdélyi József csizmadiamestertől Debreczenben 40 ezer koronára értékű ingóságát lopott el, négy évi feygházra ítélte.

A korcsmahelyiségek tisztaságáért. A belügyminiszter rendeletet küldött a városhoz, amelyben a korcsmahelyiségek fokozottabb tisztántartásáról intézkedik. A rendelet szerint a korcsmahelyiségek tulajdonosai kötelesek a falakat évenként legalább egyszer kímesszelni, a padlókat hetenként surolni, a helyiséget pedig naponként kétszer kitakarítani, seperni, szellőztetni. — A poharakat vízcsap alatt kell kimosni, nem pedig edényben öblögetni. A rendeletet a legnagyobb szigorúsággal fogják végrehajtani.

A debreceni Szent Erzsébet Nőegylet csipkeverő és frivolitacsipke készítő tanfolyamot rendez e hó folyamán. A tanfolyam 6 hétig tart. Tandíj 400 korona. Beiratkozni lehet özv. Engesszer Józsefnél, Timár utca 5 sz. alatt.

A „Sakk-kör” háziversenye. A Debreceni Sakk-kör idei őszi háziversenye október 15-én, jövő vasárnap délután 4 órakor kezdődik. Mint eddig, a játékosok most is erejük szerint külön csoportokban fognak küzdeni az értékes díjakért. Az első csoport küzdelme ígérkezik természetesen a legérdekesebbnek, nem csak azért, mert ott a legerősebb játékosok játszanak, hanem mert e csoport győztesei a Debreceni Sakk-kör 15 éves fennállása jubileumára november végén rendezendő országos sakkversenyén is részt vehetnek. A versenyre, amelyen a kör tagjain kívül a versenyvezetőség engedélyével vendégek is részt vehetnek, jelentkezni még lehet ma és csütörtök délután 5-8 óráig, valamint a jövő vasárnap délután a verseny megkezdése előtt, a Royal kávéház külön termében. Ugyanott a verseny kiírt részletes feltételei is megtekinthetők bármely napon és időben.

Hastífusz Csehországban. Prágából jelentik: Hivatalos megállapítás szerint szeptember hó első felében 136 hastífusz megbetegedés fordult elő. Az esetek közül tíz halálos volt.

NAPSUGÁR októberi versenymentő arverésére mindenemü használati, berendezési, ruházati cikk, butor, műtárgy, régiség, ékszer stb. állandóan beadható délelőtt 9-2-ig Piac-utca 10, I. em. (Telefon 10-10.)

A Szent László Dalegyet október hó 1-én tartott hangversenyén a következő felülfizetések történtek: N. N. 500, dr Lindenberger János 450, Pálffy Béla 200, N. N. 120, Kratochvíl Károly, Majerszky Mihályné, dr Ruszka István, Gaál Károly, Kolwenz Rezső 100-100, dr Dereassy István, Mellau Márton, Seiwert Ede 50-50 K, dr Kiss Béla 40, többen 420 korona. A szíves adakozóknak ezúton mond hálás köszönetet a daleyet elnöksége.

Elítél belő. A debreceni kir. törvényszéken működő büntetőtanács tegnap délelőtt vonta felelősségre Végső Lipót rovtomultu cipészegédet, aki 1921. májusában feltörte a Belváros Szanaatórium pénztárát, és onnan 75 ezer koronát ellopott egyikk orvosától pedig egy ezüst órát vitt el. A bíróság Végsőt két évi és 6 hónapi feygházra ítélte. Végső felebezett az ítélet ellen.

Fájdalmas szívvel tudjuk, hogy forrón szeretett kis leánykánk

LILI

Szvetits-intézet polgári iskola I. oszt. növendéke.

rövid szenvedés után f. hó 7-én este 7 órakor elhunyt.

Földi maradványait 9 én délután 3 órakor fogjuk a rom. kath. temető kápolnájából örök utjára elkísérni.

Ezúton értesítjük rokonainkat és jó ismerőseinket.

Benyáts Emília és családja.

A Keresztény Nemzeti Liga debreceni osztálya október 9-én, hétfőn délután 6 órakor a városháza kitanács-terében rendes havi választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ezúton meghívom. Dr. Pórszász Károly főtitkár.

Pecsenyevácnál egy katonavonat beleszaladt egy tehervonatba. Belgrádból jelentik: A Leskovic mellett lévő Pecsenyevác állomáson a 741. számú katonavonat hibás váltóállítást következtében belefutott a raktári vágányon vesztelő tehervonatba. A mozdony izzépporrá tört és a kazán felrobbant. A romok közül eddig tíz halottat, husz súlyosan sebesültet és huszonöt könnyen sérültet huztak ki. A romok között még sok halott és sebesült van, a pecsenyeváci karhatalom a község egész lakosságát kivezényelte a mentési munkálatokhoz. Néhány órával a szerencsétlenség után különvonaton a helyszínre érkezett Sztanics Andrej közlekedésügyi miniszter is.

Gyakornoknak fizetéssel felvétetik intelligens fiatal ember vagy uri lány Antalffy könyvkereskedésben.

A Debreceni Patronage Egyesület elnökéhez dr. Keszseő Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnökhöz dr. Rucz Lajos mezőgazdasági kamarai igazgató 1000 koronát juttatott el az egyesület nemes céljaira. Az adományhoz írt kísérőlevélben pedig azt a helyes eszmét vetette fel, hogy mivel a mostani tél korán be fog köszönteni minden nyomorúságával együtt, a segélyezési akciót az idén pláne előre meg kellene kezdeni. Egy újabb kormányrendelet folytán egyelőre mindenemü gyűjtés betiltatott s így — sajnos — a Debreceni Patronage Egyesület sincsen abban a helyzetben, hogy ez évben a szokásos karácsonyi gyűjtését megrendezze. Azonban Debreczen nemes-szívű emberbarátai meg fogják találni az utját és módját, hogy az apátlan, anyátlan és zülésnek indult gyermekek téli ruhával való ellátásában a Patronage Egyesületnek segítségére siessenek.

Alarcos rablók garázdálkodása Észak Szerbiában. Szabadkáról jelentik: A kruseváci határban öt felgyezett alarcos egyén megtámadta Szokolovics Randjel kereskedőt, akitől tizenkétezer dinár készpénzt és más értékeket raboltak el. A hatóságok erőlyes nyomozást indítottak. A csendőrségnek tegnap sikerült a több hét óta garázdálkodó banditákat elfognia.

Színház

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u.: Hollandi menyecske.
Vasárnap este: Szerencsetánc.
Hétfő: Szerencsetánc A) bérlet.
Kedd: Sárga kezű.
Szerda: Szerencsetánc B) bérlet.
Csütörtök: Lili bárónő C) bérlet.

Színház és mozgószínházak közleményei:
Ma este bérelésűben, holnap este A) bérletben az erdélyi sikertű Szerencsetánc operett.

Előkészületben: Az Ártatlan Don Juan!
Zoro wa Huru ma utójára az Apollóban.
Stuart Webbs, a híres mesterdetektív legújabb szerepében hétfőn az Apollóban.
Uránia. Az eltűnt angyal regényes gyermek detektív történet, csodaszép beállítás, gyermek főszereplők játéka vasárnap kamarazenével.

Gyerekek! ha szívet akartok látni, nézzétek meg az Eltűnt Angyalt.
Hétfőn, kedden Rablólovag Mária Jakabini játékaival Urániában.

SPORT

Tőrekvés—MAFC 4 2 (2:2)

Budapest, okt. 7. Érdekes változatos küzdelmet vívott a két csapat. A vezető gólt mindig a Tőrekvés szerezte meg, de a MAFC lelkes játéka kiegyenlítette. Amikor 2:1 arányban állott az eredmény a Tőrekvés javára, a bíró 11-est ítélt ellenük, amit a játékosok nem akartak elfogadni és hosszabb ideig szünetelt a játék.

A bíró azonban erőlyesen lépett fel. Hajósta, a Tőrekvés játékosát kiállította és elrugatta a büntető rugást, mellyel a MAFC kiegyenlített.

A második félidőben a bíró a MAFC legjobb játékosát. Cangot állította ki, mire a MAFC összeroppan és főleg kapusa gyatra szereplése miatt, vesztesként hagyta el a pályát.

A MOVE—DTE országos atletikai versenye
délután 2 órakor kezdődik a Diószegi-uti vasúti sporttelepen. A viadal a nagyszámú budapesti és vidéki nevezések miatt igen fontosnak ígérkezik s azon nemcsak több kerületi rekord megdőlése várható, hanem a BEAC kiváló távolugrója, Haüska, aki az idén egyedül ugrott normális körülmények között 7 méteren felül, országos rekordjavítási kísérletet is jelentett be. A többi számban is erős küzdelem várható, különösen a rudugrásban, ahol Hadházy országos bajnok régi ellenfelével, Bransz Károlyval s így mindenképp élvezetes sportra van kilátás.

DTE—DKASE bajnoki mérkőzés. Nagyerdei pálya, délután 3 órakor. A két régi rivális találkozása erős küzdelmet ígér. A győztes s pillanatnyilag jobb konklúzióban levő csapat valószínűleg a DKASE lesz.

Diószegi-uti pálya. Dél előtt 9 órakor DEAC ifj.—DVSC ifj., fél 11 órakor DEAC I. B.—DVSC I. B. Az egyetemi csapatok győzelme valószínű.

Gepelaj, gépszir, szekerkenőcs, lenolajkence, terpentin, brunolin, szállítáposztsák, dohányzsineg
Piac-u. 51.
Telefon 70. **Csanaknál**

KÖZGAZDASÁG

Vetésjelentés

Az esőzés az elmúlt héten gyakori volt, a talajt jól átáztatta. A gazdálkodók, ahol lehetett, hozzáláttak a szántáshoz és a vetéshez. Ezek a munkálatok már szépen előre haladtak. A legutóbbi megállapítás szerint a folyó évben Csonkamaragországon a szántóföld területe nagy-

birtoiban 3,463.119, kisbirtoiban 5,953.688, összesen 9,389.807 kat. hold.

A **buzában** várható termés a legutóbbi becslés szerint mintegy 300 ezer métermázsával többet mutat. A minőség általában jó. **Rozban** csökkenés mutatkozik, 5,476.700 mázsa várható, előző becslés 5,683.300 mázsa. **Árpában** szintén némi csökkenés mutatkozik, várható eredmény 4,575.300 mázsa. A **zab** minősége kielégítő, várható eredmény 3,232.200 mázsa.

A **tengeri törése** folyamatban van, a legutóbbi becsléssel szemben 250 ezer mázsával kedvezőbbnek ígérkezik a termés. A **burgonya** szedése folyamatban van, holdanként 288 mázsa, vagyis 9,214.900 mázsa burgonyatermés várható. **Cukorrépában** a termés javult, a becslés 388000 mázsával többet mutat a legutóbbinál. A **dohánytörést** is már befejezték, a levelek többnyire kicsinyek maradtak. Minőség azonban általában jó. A **gyümölcsstermés** általában jó közepes volt, a szilva és dió termés sok helyen igen jól sikerült. A **kerti vetemények** minősítő becslése országos átlagban a következő: reppa 2:3 (előzőleg 2:5), bab 3:2 (3:3), köles 3:5 (3:6), dohány 3:1 (3:1), gyümölcs 2:9 (3).

A **kereskedők raktárának csökkenésére** mutat rá minden kereskedőérdekképviselet. A háború megindulása óta a folytonosan emelkedő árak mellett a kereskedők mindenkor drágábban szerzik be cikkeiket, mint ahogyan a készletét eladta. Bár értékekben nagy összegeket forgalmaz, áruraktárának mennyisége általában apad.

A háború évei alatt, amikor koronánk a külföldi viszonylatban majdnem állandó stabilitást mutatott, az áremelkedések folytán mutatkozó különbözet még talán konjunkturális hasznót jelentett. Ma azonban a külföldi rosz viszonylat folytán állandóan emelkedő árak mellett a kereskedő csak a beszerzés lehetőségét nézheti. Ezért ma minden vonalon nem a konkrét, hanem a napi beszerzési árak mellett kalkulál minden kereskedő, noha az újonnan érkező arura még így is rendszerint ráfizet. Az Országos Bizottság — legalább is egyes szakmákban — már elfogadta a kereskedők álláspontját.

Aranykoronában szedik a luxusadót „Burgenlandban.” Kismartonból jelentik, hogy a burgenlandi tartománygyűlés múlt heti ülésén törvényt hozott arról, hogy a luxusadót és vigalmi adót aranykoronában kell megfizetni.

A **román kormány nem bocsájt ki több papírpénzt.** Bukarestből jelentik: A román pénzügyminiszter ragaszkodik pénzügyi programjának azon legfontosabb tételéhez, hogy bármely kényszerítő szükség dacára se szaporítja a meglévő pénzmennyiséget. A piac szükségletének kielégítésére más uton kíván intézkedni.

Fásítsuk földjeinket. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ismételt felhívja az érdekelt közbirtokosságok és a gazdák közönség figyelmét az Alföld fásításának rendkívüli fontosságára, mely az ország mai helyzetében ugy közgazdasági, mint magán-gazdasági szempontból nagy jelentőséggel bír. A kamara ez ügyben hozzája fordulónak készséggel ad felvilágosítást és nyújt utbaigazítást az állam részéről kedvezményes vagy kivételes esetekben ingyen adandó csemeték kiosztásának tárgyában. Kü-

lönösen felhívja a kamara a figyelmet a legelőknél, tanyatelkeknek és utakon fásítására. Oly községekben, ahol a méhészet fejlődésképes, a mézelő fák ültetését kiváltként ajánlja a kamara.

Nemesített gyümölcsfa-csemeték. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Piac-utca 9.) tudomására hozza az érdekelteknek, hogy újra elfogad megrendeléseket nemes gyümölcsfa-csemetékre. Ez év őszén csak azok részére tudja beszállítani a csemetefákat, akik megrendelésüket bezárólag október 12-éig megteszik. Előjegyzéseket tavaszi szállításra szintén elfogad a kamara, de a tavaszi árakra nézve még semmi biztosat nem tud az érdeklődőknek mondani.

A TÖZSDE

Magyar korona: 21 1/2

Zürichi jegyzése:

	Nyitás	Zárás
Berlin	25	245
Amsterdam	207.50	207.60
Newyork	535.25	535.25
London	2362.—	2362.—
Páris	40.62	40.60
Milánó	22.96	22.87
Prága	18.05	18.25
BUDAPEST	215	215
Zágráb	200	200
Varsó	0.575	0.575
Bécs	0.075	0.075
Osztr. bg.	0.075	0.075

Devizaközpont jegyzése

VALUTÁK
Napoleon 9400, Angol font 11125—425, Léva 1450—530, Dollár 2500—575, Francia frank 190—5, Márka 120—40, Lira 105, Osztr. korona 340—50, Lei 1500—600, Sokol 81—85, Svajc. fr. frank 470—85, Korona dinár 340—600, angol márká 28—30, Hollandi forint 970—30.

DEVIZÁK

Amsterdam 970—95, Bukarest 1500—600, Kopenhága 524—534, Krisztiania 430—40, London 11125—425, Berlin 115—35, Olaszország 105—10, Páris 190—5, Prága 81—85, Stockholm 663—78, Svajc. 470—85, Bécs 340—50, Zágráb 850—890, Newyork 2500—2575, Varsó 28—30.

Terménytözsde.

Az irányzat megszilárdult, különösen a főbb gabonafajtákban. A mellékkek piac azonban elhanyagolt volt.
Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavideki 11200—300, egyéb 11200—290, 78 kilós tiszavideki 11300—490, egyéb 11300—350, rozs 7400—500, tak. árpa 6900—100, sör-árpa 7300—7400, zab 6500—650, tengeri 5150—5200, reppa 17000—18000, korpa

Ugy minőség, mint árak
tekintetében
legmegbízhatóbb bevásárlási forrás

Kardos László
vászon, fehérnemű és kelengye üzlete
DEBRECEN, Kossuth-utca 9.
90 éve a közönség szolgálatában!

Női kalapudonságok
megérkeztek. — Átalakítások formák és festések 3 nap alatt készülnek.

Kohn Helén kalapszalonjában
Piac utca 79. sz.

Gebauer Károly és Tsa

Debrecen legrégebb és legszolidabb temetkezési vállalata, a legjutányosabban rendez temetéseket helyben és vidéken, a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig. Exhumál. Szállításokat eszközöl. Tisztviselőknek árengedmény.
Debrecen, Kossuth-utca 2. (Városháza épület.)
Telefon nappal: 103. Telefon éjjel: 60.

Meggyőződhet arról minden **BUTORT** vásárló, hogy **butorait**, melyek saját gyáramban készülnek, a legolcsóbb

gyári áron beszerezheti

Jancsó Testvérek

műbutor asztalosárak és fakoporsók gyára
Dobócsan. Gyártelep: Bérczi-utca 3. s.
TELEFON 10—35.
Butorraktára Csapó-u. 17. színházi átjár.
Megrendelésre fakoporsókat a legolcsóbban szállít. — Árjegyzék ingyen.

Eladó ház

3 szobas lakással, melléképületekkel, 200 m²-es kerttel. Értekezni lehet **NAGY EMIL** urnál Rakovszky-utca 13. Telefon 13—16.

LEGSZEBBEN

fest, mos, tisztít

goullé, plissé, tenisz, krém és selyemruhákat

Libády Andor

HUNGÁRIA gőzmosó kelme- és ruha-festő vegytisztító vállalat
Debrecen, Péterfia 4.

Ha nem akar megfázni és sok pénzt kiadni, akkor

alsó és felső ruha szükségletét **SZABÓ és ZENGEVÁLD**
(Szent Anna-u. 3.) rőfös és rövidruha-üzletben szerezze be.

Legjobb és legmodernebb kidolgozású **FÉNYKÉPEK** és gyönyörű fénykép-nagyítások, készülnek
Huszthy András
:: ujjonnan átépített műtermében ::
és nagyítási műintézetében.
EGYHÁZ-TÉR 4.

Élesdi mész

darabos és oltott,
ASBESTPALA
békebeli minőségben, portlandcement, kátránypapír, karcagi és szlováci cserép nagyban és kicsinyben legolcsóbb beszerzési forrása
SINGER LAJOS
Hatvan-u. 71. sz. (Kisállomásnál.)

Legszebb és legolcsóbb kalapok kaphatók

Schimmer Mórénál
Debrecen, Piac-u. 2. (Nagytemplommal szemben.)
:: Vidékieknek soronkívül készül. ::

ÓLMOT

vesz bármely nagy mennyiségben lapunk kiadóhivatala.

Nehéz az élet,

jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék, hol **KÉVÉSBÉ HASZNÁLT** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

20151—1922. II.

HIRDETMÉNY

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közzirrá teszi, hogy a város tulajdonát képező Juhász-féle 5 kat. hold és 316 □ öl területű földbirtok 1922 évi október hó 1-től 1925. évi szeptember 30. napjáig terjedő 3 évre nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

A városháza kitanácstermében megtartandó nyilvános árverés határideje folyó év október 14-ik napjának délelőtti 9 órája.

Ugyanez alkalommal bérbe fog adatni 1923 március 1-től 1925 szeptember 30-ig az ugyanott levő 600 □ öl terület, mely ipartelep, vagy kereskedelmi telep céljaira is alkalmas.

Az árverési feltételeket a hivatalos órák alatt a városi gazdasági ügyosztálynál bárki megtekintheti. Debreczen, 1922 október 5.

A városi tanács.

KALAP

nyakkendő, fehérnemű, legolcsóbb beszerzési forrás

WERNER SÁNDOR

FERENCZ JÓZSEF-UT 72. SZ.
(Király-utcával szemben.)

Ujságárusítók

fizetés és jutalék mellett felvételnek. — Jelentkezni lehet

Hirlapterjesztő Vállalat.

Piacz-utca 59.

Tanuló leány

fizetéssel felvétetik lapunk könyvnyomdájában Piacz-utca 59. szám.

Kézbesítő

asszonyok

felvétetek és kiadóhivatala.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 30 kor, minden további szög 3 kor. Vasár és ünnepeken 10 szög 40 kor, minden további szög 4 kor. Vaatagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítanak

Pezsgős

füveget drb.-ként 20 koronáért vesz a Török pezsgőgyár.

Bikkancsokat

magas fix fizetéssel és jutalékkal felvesz az Ujságterjesztő Vállalat. Piac-u. 59.

Majoros

cseléd és szántó fuvaros kerestetik, és feles főldek ősz vétesre kiadók. Jelentkezhetnek Vár-utca 8. szám

Hivatalszolgát keres Menekültügyi Hivatal (Simonffy-utca 1. c.) Lehet nem menekült is. Jelentkezhetni hétfőn délelőtt 11 órakor.

Eladó

használt boroshordó 5 drb 200—200 li teres és több kisebb. Vár-utca 8.

Új bor

hordótelekben és kimérve kapható. Deák Ferencz 13.

Házmesteri

és tanuló felvesz a Bészler és Dávid-cég Ferenc József-utca 7.

Poloska irtást
vállal felelősséggel **RÁTHONYI GÁBOR** féregirtó Széchenyi-u. 40. sz. Szabadalmazott poloska-irtószert kapható.

Pekete földön

néhány hold föld t megvételre keresek. Honvéd-utca 16

Vályogvetőket

keresek. Jelentkezhetnek Gazdák Bankjában Kossuth-utcán.

Kifutó fiu

felvétetik Antalffy könykereskedésben. Sz. Anna-u.

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I.
Szentnyári-u 22. Telefon: 12-84.

Butorozott szobát keresek. Cim a kiadóban.

Eladó

háztetek földdel, átadható lakással Madács u. 1. szám. Gerébi telep. Ertekezhetni Péterfia 71. háztelajdonosnál.

Vasabrocs

van eladó kisebb nagyobb mennyiségben lapunk kiadóhivatában Piac-u. 59. szám.

Rún József

kész és műszerműves Debreczen. Széchenyi-u. 1.

A balmazújvárosi Hangya fogyasztási szövetkezet két fiatal fűszerkereskedő segédet keres azonnali belépésre.

FEHÉRTÓI temetkezési intézete

DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM, (Saját ház)

Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91.

Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett.

:: Exhumál és hullaszállítást vállal! ::

Raktáron: ÉRCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!

Patkányirtó szerek,

mindenféle pipereszappanok, parfümök kölniszeszkek, fogkefék és hajápolószerek stb legolcsóbban beszerezhetők a

Korzó Drogueriában Piacz-utca 42. TELEFON 14-80

KONCZ fest és tisztít

mindennemű ruhát gyorsan és kifogástalanul DEBRECEN, PÉTERFIA 30. ARANY JÁNOS-UTCA 10. SZ

Ha elegáns szép olcsó fehérneműt akar, forduljon bizalommal a **Közszükségleti áruházhoz** CSAPÓ UTCA 9. SZ.

Kiss József

autó-motor és gépműhelye Erzsébet u. 20. Tel. 901.

Vaszerfegamunkát és bármily gazdasági gépjavitást gyorsan és pontosan végez, lokomobilokat magánjárokát átalakít, használt gépeket vesz, gyárilag javítottat elad és becserél. **Autogénhegesztés.**

Csapó 95.

Lengyel
KELMEFESTŐ

Csapó 28.

FEST

mindennemű ruhákat legolcsóbban és kifogástalanul.

TISZTÍT

Férfi és női

KALAPOK

ALAKÍTÁSÁT ÉS FESZTESÉT SZAKSZERŰEN ÉS GYORSAN ESZKÖZÖLNEK

KÉSZ ÁRU KAPHATÓ

M. NAGY MIHÁLYNÁL Péterfia-utca 5. sz. alatt.

3330—stb.—1922. II.

Árverési hirdetmény városi kisparcellák haszonbérbeadására.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a városi téglagyár körül elterülő u. n. Papzugért cserébe kapott földbirtokból 47 hold terület 2—3 holdas parcellákban 1922 október hó 1-től 1928 szeptember 30-ig terjedő hat évi időre a városháza közgyűlési termében 1922 október 13-án, d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek s a vonatkozó vázlatrajz a városi gazdasági ügyosztályban megtekinthetők.

A helyszínen érdeklődők részére a városi téglagyár h. igazgatója nyújt részletes tájékoztatást

Az árverés eredménye ellen utóajánlatnak helye nincs.

Debreczen, 1922 október 5.

VÁROSI TANÁCS.

Irodista nő

ipari vállalatokhoz felvétetik. Kik már ily minőségben alkalmazásban voltak, előnyben részesülnek. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Irodista nő” jellegű címen.

Hivjon meg

ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte

Kramer Simonffy utca 17.

Gazdák figyelmébe!!

Legjobbnak elismert csepeli egyes ekék, könnyű keletos ekék, boronák, amerikai rendszerű lóká-pák, szénagyűjtők, vetőgépek, repavágók, tengeri morzsolók, daráló

marokrakó aratógépek

gépkatrészek és minden egyéb gazdasági eszköz nagy választékban

Ráhmer Sándornál

Debreczen, Piacz-u. 43.

Telefon 962.

Ugyanott

NEUSCHLOSZ-LICHTIG Repülőgépgyár és Faipar R. T. vezérkerveleté Hajdu, Szabolcs, Szatmár és Bereg vármegyék részére.

Darabos mész

oltott mész, cement, téglá, cserép, száraz tűzifa, porosz lemez azonnali szállításra beszerezhető.

BARTHA fatelepén, Ispotály-u. 3—c. Telefon 785.